

Briuselis, 2017 m. birželio 1 d.
(OR. en)

9481/17

**Tarpinstitucinė byla:
2008/0140 (CNS)**

**SOC 413
ANTIDISCRIM 27
JAI 520
MI 437
FREMP 66**

ATASKAITA

nuo:	Pirmininkaujančios valstybės narės
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui (COREPER I) / Tarybai
Ankstesnio dokumento Nr.:	9288/17 SOC 375 ANTIDISCRIM 23 JAI 473 MI 427 FREMP 61
Komisijos dok. Nr.:	11531/08 SOC 411 JAI 368 MI 246 - COM(2008) 426 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, kuria įgyvendinamas vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principas – Pažangos ataskaita

I. IVADAS

2008 m. liepos 2 d. Komisija priėmė pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kurios tikslas – apsaugoti nuo diskriminacijos dėl religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos ne tik užimtumo, bet ir kitose srityse. Papildant esamus šios srities EB teisės aktus¹, siūloma horizontaliąja Vienodo požiūrio direktyva būtų uždrausta diskriminacija pirmiau minėtais pagrindais šiose srityse: socialinės apsaugos (įskaitant socialinį draudimą ir sveikatos priežiūrą), švietimo ir galimybių įsigyti prekių bei gauti paslaugų (įskaitant aprūpinimą būstu).

¹ Visų pirma Tarybos direktyvas 2000/43/EB, 2000/78/EB ir 2004/113/EB.

Didelė dauguma delegacijų iš principo palankiai įvertino pasiūlymą, ir daugelis iš jų pritarė tam, kad juo siekiama užbaigti kurti esamą teisinę sistemą, reglamentuojant su visais keturiais diskriminacijos pagrindais susijusius klausimus, remiantis horizontaliuoju požiūriu.

Dauguma delegacijų patvirtino, kad Europos Sąjungoje svarbu propaguoti vienodo požiūrio taikymą kaip bendrą socialinę vertybę. Visų pirma kelios delegacijos pabrėžė pasiūlymo reikšmę įgyvendinant JT neįgaliųjų teisių konvenciją. Tačiau kai kurios delegacijos būtų pageidavusios platesnio užmojo nuostatų dėl negalios.

Kai kurios delegacijos pabrėžė, kad svarbu kovoti su diskriminacija, tačiau iš pradžių abejojo dėl Komisijos pasiūlymo reikalingumo, nes, jų nuomone, šiuo pasiūlymu pažeidžiama nacionalinė kompetencija tam tikrais klausimais ir jis neatitinka subsidiarumo bei proporcingumo principų. Tam tikros delegacijos toliau abejoja, ar į taikymo sritį reikia įtraukti socialinės apsaugos ir švietimo sritis. Dvi delegacijos toliau laikosi bendrų išlygų.

Kai kurios delegacijos taip pat prašė pateikti paaiškinimų ir pareiškė susirūpinimą visų pirma dėl teisinio tikrumo stokos, kompetencijos pasidalijimo ir pasiūlymo praktinio, finansinio bei teisinio poveikio.

Kol kas visos delegacijos tebesilaiko bendrų tikrinimo išlygų dėl šio pasiūlymo. CZ, DK, MT ir UK toliau laikosi parlamentinio tikrinimo išlygų. Komisija patvirtino, kad šiame etape ji laikosi pirminio pasiūlymo ir toliau laikosi tikrinimo išlygos dėl bet kokių pasiūlymo pakeitimų.

2009 m. balandžio 2 d. Europos Parlamentas priėmė nuomonę pagal konsultavimosi procedūrą². 2009 m. gruodžio 1 d. įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, šiuo metu pasiūlymui taikomas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 19 straipsnis, todėl Europos Parlamentui *pritarus*, būtinas vieningas balsavimas Taryboje.

II. TARYBOS DARBAS PIRMININKAUJANT MALTAI

Socialinių klausimų darbo grupė toliau nagrinėjo pasiūlymą³, remdamasi dviem pirmininkaujančios valstybės narės redakciniais pasiūlymais⁴.

Darbo grupės diskusijose daugiausia buvo svarstyti visų pirma šie pagrindiniai klausimai:

a) Konstatuojamosios dalies, skirtos diskriminacijai dėl lyties ar lytinės tapatybės kaip papildomam veiksniai, įtraukimas (12ab konstatuojamoji dalis)

Pirmininkaujanti valstybė narė nurodė, kad šiuo pakeitimu nesiekama išplėsti direktyvos projekto taikymo srities, bet siekiama pripažinti tai, kad prie diskriminacijos dėl religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos gali prisidėti diskriminacija dėl lyties ar lytinės tapatybės.

Kai kurios delegacijos abejojo šio pakeitimo tikslu ir teiravosi, kaip šis aspektas būtų atspindėtas teksto dėstomojoje dalyje. Viena delegacija pasiūlė šią nuorodą įtraukti į 13 konstatuojamąją dalį. Kelios delegacijos pritarė pakeitimo tikslui ir tuo pačiu pasiūlė pateikti nuorodą į daugialypę diskriminaciją apskritai, o ne išskirti konkretų diskriminacijos pagrindų derinį. Pirmininkaujanti valstybė narė pritarė šiam pasiūlymui.

² Žr. dok. A6-0149/2009. Naujai išrinktas Parlamentas pranešėja paskyrė Ulrike Lunacek (AT, LIBE / Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas).

³ Posėdžiai vyko sausio 20 d. ir gegužės 22 d.

⁴ Žr. dok. 15603/16 ir 7202/17.

b) **Daugialypė diskriminacija (12, 12ab ir 21 konstatuojamosios dalys ir 2 straipsnio 2 dalies a–b punktai)**

Savo redakciniuose pasiūlymuose pirmininkaujanti valstybė narė siekė patikslinti daugialypės diskriminacijos klausimą ir nurodė, kad diskriminacija pasiūlyme nurodytais pagrindais taip pat gali *susipinti* su diskriminacija dėl rasės arba etninės kilmės ir tautybės, taip pat dėl lyties ar lytinės tapatybės. Atsižvelgdama į tai, pirmininkaujanti valstybė narė įtraukė paaiškinimą, kad pozityvių veiksmų priemonės taip pat galėtų apimti grupę asmenų, kuriems būdingas savybių, susijusių su religija ar tikėjimu, negalia, amžiumi arba seksualine orientacija, *derinys*.

Daug delegacijų palankiai įvertino tai, kad į tekstą įtraukta daugialypės diskriminacijos samprata. Tačiau kai kurios kitos delegacijos tam nepritarė. Komisija pritarė tam, kad būtų įtraukta daugialypė diskriminacija su sąlyga, kad tai būtų padaryta nuosekliai. Komisija taip pat pritarė vienos delegacijos pastabai, kad diskriminacijos pagrindų, kurie nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį, tekste nereikėtų minėti ir verčiau pateikti bendrą nuorodą į pagrindus, kurių neapima ši direktyva.

c) **Diskriminacija dėl sąsajos su organizacija, kuri propaguoja žmogaus teises (12a konstatuojamoji dalis)**

Pirmininkaujanti valstybė narė į 12a konstatuojamąją dalį įtraukė nuostatą dėl apsaugos asmenų, kurie patiria diskriminaciją dėl jų turimos ar numanomos sąsajos su organizacijomis, kurios propaguoja žmonių, išpažįstančių tam tikrą religiją ar tikėjimą, turinčių tam tikrą negalią, priklausančių tam tikrai amžiaus grupei arba seksualinei orientacijai, teises.

Kelios delegacijos pritarė pakeitimui, viena delegacija negalėjo jam pritarti ir kai kurios kitos manė, kad būtina jį toliau nagrinėti.

d) **Taikymo sritis (konkretus teisės aktais nustatytu papildomų pensijų sistemų nurodymas, 17b konstatuojamoji dalis ir 3 straipsnio 1 dalies a punktas)**

Savo redakciniuose pasiūlymuose pirmininkaujanti valstybė narė patikslino formuluotę konkrečiai nurodydama, kad draudimas diskriminuoti būtų taikomas „galimybės naudotis socialine apsauga tiek, kiek ji yra susijusi su socialiniu draudimu, *įskaitant teisės aktais nustatytas papildomų pensijų sistemas*“, srityje.

Kai kurios delegacijos pageidavo išbraukti nuorodą į teisės aktais nustatytas papildomų pensijų sistemas dėl to, kad nebūtina taip konkrečiai nurodyti šių sistemų, nes taikymo sritis yra aiški tokia, kokia yra.

Analogiškai, pirmininkaujanti valstybė narė į konstatuojamąsias dalis taip pat įtraukė nuorodą į bylą C-267/06 *Tadao Maruko*, kurioje ES Teisingumo Teismas pripažino diskriminaciją dėl seksualinės orientacijos.

Keletas delegacijų ir Komisija manė, kad nuoroda į bylą C-267/06 yra netinkama, nes ji susijusi su profesinių pensijų sistemomis (kurioms taikoma Direktyva 2000/78/EB), o ne su socialiniu draudimu, ir dėl to jos paminėjimas konstatuojamosiose dalyse gali klaidinti.

d) **Teisinės lengvatos atsižvelgiant į civilinę būklę (17h konstatuojamoji dalis)**

Pirmininkaujanti valstybė narė patikslino tekstą, kad būtų įtraukti tos pačios lyties porų diskriminavimo atvejai, kai teikiamos lengvatos atsižvelgiant į civilinę būklę. Buvo pareikšta skirtingų nuomonių dėl pasiūlyto pakeitimo.

e) **„Fiziniai arba juridiniai asmenys“ (17 ga konstatuojamoji dalis)**

Pirmininkaujanti valstybė narė patikslino 17ga konstatuojamąją dalį, kurioje aiškiai nurodė, kad „visi asmenys, *neatsižvelgiant į tai, ar jie yra fiziniai, ar juridiniai asmenys*, gali naudotis laisve sudaryti sutartis <...>“. Darbo grupė pritarė šiam pakeitimui.

III. NEIŠSPREŠTI KLAUSIMAI

Reikia papildomų diskusijų dėl pirmiau nurodytų klausimų ir tam tikrų kitų neišspręstų klausimų, įskaitant šiuos:

- direktyvos taikymo sritis: kai kurios delegacijos prieštarauja tam, kad į taikymo sritį būtų įtraukta socialinė apsauga ir švietimas,
- likę kompetencijos pasidalijimo ir subsidiarumo aspektai ir
- teisinis tikrumas dėl įpareigojimų, kurie būtų nustatyti šia direktyva.

Išsamesnė informacija apie delegacijų pozicijas pateikiama dokumentuose 5428/17 ir 9288/17.

IV. IŠVADA

Pirmininkaujant Maltai padaryta reali pažanga svarstyčių klausimų srityje. Vis dėlto reikia papildomų politinių diskusijų, kad būtų galima pasiekti reikiamą vieningą balsavimą Taryboje.
